अनुत्तमंमहत्तरं ॥ १२ ॥ १३ ॥ पांडवमुख्यैः पांडुपुत्रैर्भीमादिभिर्वृतः संवृतोगुप्तः ॥ १४ ॥ इतिशांतिप०रा०नै०भारतभा०सप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७० ॥ ॥ ७१ ॥ कथमिति बहूनांप्रजानांप रिपालनंकथंस्यादितिचिंताआधिःसएवबंधस्तेननयुज्यते नापराध्नोतिनान्यथाकरोति धर्मेव्यवहारनिर्णयादौ एतद्द्वयंकथंस्यादितिप्रश्नः ॥ १ ॥ उत्तरंवक्तुंप्रतिजानीते समासेनैवेति ॥ २ ॥ रागद्वेषहीनोब्रा ह्मणान्पुरस्कृत्यव्यवहारनिर्णयंकुर्वन्धर्मेपिनापराध्नोतीतिद्वितीयस्योत्तरमाह धर्मनिष्ठानितिचतुर्भिः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ विपक्षेदोषमाह कामेति ॥ ७ ॥ आद्यस्योत्तरमाह मास्मेत्यादिना साधून्सर्वत्र

एवंचरस्वराज्यस्थोयदिश्रेयइहेच्छसि ॥ अतोन्यथानरपतिर्भयमृच्छत्यनुत्तमं ॥ १२ ॥ इतिसर्वान्गुणानेतान्यथोक्तान्योनुवर्तते ॥ अनुभूयेहभद्राणिप्रेत्यस्व र्गेमहीयते ॥ १३ ॥ वैशंपायनउवाच इदंवचःशांतनवस्यशुश्रुवान्युधिष्ठिरःपांडवमुख्यसंवृतः ॥ तदाववंदेचपितामहंनृपोयथोक्तमेतच्चचकारबुद्धिमान् ॥ १४ ॥ इतिश्रीमहाभारतेशांतिप०राजध०सप्ततितमोऽध्यायः ॥ ७० ॥ ॥ ७१ ॥ युधिष्ठिरउवाच कथंराजाप्रजारक्षन्नाधिबंधेनयुज्यते ॥ धर्मेचनापरा ध्नोतितन्मेब्रूहिपितामह ॥ १ ॥ भीष्मउवाच समासेनैवतेराजन्धर्मान्वक्ष्यामिशाश्वतान् ॥ विस्तरेणैवधर्माणांनजात्वंतमवाप्नुयात् ॥ २ ॥ धर्मनिष्ठान्श्रु तवतोदेवव्रतसमाहितान् ॥ अर्चयित्वायजेथास्त्वंगृहेगुणवतोद्विजान् ॥ ३ ॥ प्रत्युत्थायोपसंगृह्यचरणावभिवाद्यच ॥ अथसर्वाणिकुर्वीथाःकार्याणिसपुरोहि तः ॥ ४ ॥ धर्मकार्याणिनिर्वर्त्यमंगलानिप्रयुज्यच ॥ ब्राह्मणान्वाचयेथास्त्वमर्थसिद्धिजयाशिषः ॥ ५ ॥ आर्जवेनचसंपन्नोधृत्याबुद्ध्याचभारत ॥ यथार्थंप्रति गृह्णीयात्कामक्रोधौचवर्जयेत् ॥ ६ ॥ कामक्रोधौपुरस्कृत्ययोर्थंराजानुतिष्ठति ॥ नसधर्मंनचाप्यर्थंप्रतिगृह्णातिबालिशः ॥ ७ ॥ मास्मलुब्धांश्चमूर्खांश्चकामार्थेच प्रयूयुजः ॥ अलुब्धान्बुद्धिसंपन्नान्सर्वकर्मसुयोजयेत् ॥ ८ ॥ मूर्खोह्यधिकृतोर्थेषुकार्याणामविशारदः ॥ प्रजाःक्लिश्नात्ययोगेनकामक्रोधसमन्वितः ॥ ९ ॥ बलिषष्ठेनशुक्तेनदंडेनाथापराधिनां ॥ शास्त्रानीतेनलिप्सेथावेतनेनधनागमं ॥ १० ॥ दापयित्वाकरंधर्म्यंराष्ट्रंनीत्यायथाविधि ॥ तथैतंकल्पयेद्राजायोगक्षेम मतंद्रितः ॥ ११ ॥ गोपायितारंदातारंधर्मनित्यमतंद्रितं ॥ अकामद्वेषसंयुक्तमनुरज्यंतिमानवाः ॥ १२ ॥ मास्मलोभेनाधर्मेणलिप्सेथास्त्वंधनागमं ॥ धर्मार्थाव ध्रुवौतस्ययोनशास्त्रपरोभवेत् ॥ १३ ॥

कार्येषुनियोज्यस्वयंनाधिबंधेनयुज्यतइत्यर्थः ॥ ८ ॥ अयोगेनयोगइष्टप्राप्तिस्तदभावेन ॥ ९ ॥ बलिःराजदेयंतदेवसस्यादेःषष्ठांशस्तेनबलि षष्ठेन शुक्तेनशुद्धेन गणनादनधिकेनेत्यर्थः शुक्तंपूताम्लनिष्ठुरइतिमेदिनी वेतनेनपथिरक्षितैर्वणिग्भिर्यद्दत्तंतद्राज्ञोवेतनंसेवाधनंतेनचधनागमंलिप्सेतराजा ॥ १० ॥ धान्यादेःषष्ठांशोद्धृतेशेषेणप्रजानांयदि वार्षिकोग्रासोनभवेत्तदाराजैवतासांयोगक्षेमंकल्पयेदित्याह दापयित्वेति ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥

Digitized by Google